

education in Ukraine. The structure and content of the educational environment of scientific and subject training of teachers of vocational training in document science are analyzed. The rapid development of the latest technologies, the emergence of new forms and types of human activities predetermine the need for the constant updating of content, forms and methods of teaching and organization of the educational process, and the constant growth of the amount of knowledge required requires intensification of training. Therefore, the training system for future specialists is adjusted in accordance with the requirements of modern society and educational innovations.

At the time of the general informatization of all spheres of our life the profession of specialist in documentation not only does not lose its importance, but on the contrary becomes more and more relevant. Every day we are faced with a flow of documentary information that is regulated by a document scientist, which, in turn, makes this profession simply necessary. The growth of the informatization and automation of various spheres of life leads to an increase and complication of the document, from which it can be concluded that the prospects for the growth of the profession will be very large.

Key words: document science; specialist in documentary studies; teacher of professional training; Bachelor of Professional Education

Стаття надійшла до редакції 12.03.2018 р.

УДК [316.77: 167.1]: 378

МИКОЛА ЧУРСІН

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У зв'язку з інформатизацією суспільства, яка поглиблюється, робиться спроба представити цілісну картину інформаційних проблем вищої школи. Дається стислий аналіз найбільш важливих із цих проблем.

Ключові слова: інформатика, інформатизація, інформаційна взаємодія, інформаційні проблеми, вища освіта, педагогіка, інформаційний простір, інформаційне середовище, інформаційна поведінка, інформаційні ресурси

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Імовірно, найбільш вагомим фактором змін у вищій освіті є інформатизація суспільства, яка створює в освітній галузі багато проблем як теоретичного, так і практичного змісту. Загальна проблема, що об'єктивно виникає в умовах інформатизації – як вдосконалити освітню діяльність у відповідь на виклик інформатизації суспільства. Ця загальна проблема, звичайно, складається з більш конкретних, певна частина яких можуть формулюватися і досліджуватися як філософські, соціальні, педагогічні, психологічні і т.п., але загальним для них є їх "інформаційне походження". Осмислення проблем вищої освіти саме як інформаційних проблем має велике значення для формування як теоретичного підґрунтя вищої освіти, так і для забезпечення ефективності практичних дій у руслі інформатизації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. У цій роботі автор спирається на публікації, зокрема, В. Кінельова (2000), В. Кудіна (1998), Е. Семенюка (1999), Ю. Терещенка (2003), В. Шейка (2000), у яких міститься аналіз системи освіти майбутнього і які в тій чи іншій мірі торкаються й інформаційних аспектів вищої освіти. Крім того, загальні питання інформаційного суспільства, суттєві для цієї статті розглянуті у трудах О.Тофлера (1990), М.Епштейна (1999) та багатьох інших публікаціях. Автор, нарешті, спирався і на деякі власні попередні роботи, наприклад (Чурсін, 1990). Загальною ідеєю згаданих публікацій можна вважати необхідність змін (аж до зміни парадигми) у вищій освіті, що викликаються стрімкими змінами у інфосфері.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Незважаючи на інтенсивні спроби окреслити напрями тенденцій змін у вищій освіті, викликаних інформатизацією суспільства та супутніми процесами, загальної картини саме інформаційних проблем вищої освіти, з позицій саме інформаційного підходу (мабуть, найбільш природного у даному випадку) й досі не сформовано.

Формулювання **цілей** статті (постановка завдання). Мета цієї статті полягає в тому, щоб представити, можливо, ескізу, але цілісну картину інформаційних проблем вищої школи, що усе більш чітко ставляться інформатизацією.

Виклад основного матеріалу дослідження. Серед цих проблем перша за частотою згадування і ступенем розробленості, але не обов'язково за значущістю - проблема використання інформаційних технологій в освітній діяльності. На жаль, до неї іноді зводять усю проблематику, пов'язану з інформатизацією в сфері освіти. Власне, ця проблема на практиці розбивається на велику кількість окремих проблем, надалі - задач, багато з яких одержують практичне вирішення, аж до формалізації, алгоритмізації й автоматизації інформаційних процесів і інформаційної взаємодії, що входять в освітню діяльність. Практичне втілення, можливість побачити результат у вигляді діючої програми, студента що працює з комп'ютером - от та потужна новизна, що переконуює багатьох і часто підмінює собою педагогічні досягнення, набагато менш доступні прямому спостереженню.

Проте загальна проблема, що формулюється як інформаційна, скоріше породжується, аніж вирішується за допомогою інформаційної технології. Саме: нові інформаційні технології майже цілком зняли бар'єри відстані і часу в доступі студентів до інформації, але в тім же ступені збільшили обсяг потенційно релевантної і, головне, легко доступної їм інформації. Якщо раніше студенти мали справу з досить чітко обкресленим її потоком, що скоріше нагадує струмочок, і лише епізодично зверталися до наукової інформації поза викладацьким контролем, то тепер перед ними - океан інформації, що суб'єктивно сприймається як нескінченний. Курс лекцій і рекомендована література тепер буквально - крапля в морі... Такі зміни не можуть не створювати наймогутнішого впливу практично на всі сторони навчального процесу, модифікуючи його цілі, змінюючи і місце, і роль у ньому викладача, і інформаційне поведіння студента, його психологію, пріоритети, навіть світогляд. Проте, у теорії і методології освітньої діяльності до подібних змін і проблем, які вони тягнуть за собою, не приділяється поки що належної уваги.

Одна з принципових і сугубо "інформаційних" проблем вищої освіти - зростаюче протиріччя між темпами появи актуальної наукової інформації і здатністю вищої школи її асимілювати, тобто відібрати з зовнішнього потоку, обробити дидактично і надати студентам у рамках організованого навчального процесу. Вища школа уперше опинилася в ситуації, коли її традиційні, внутрішні проблеми, тобто проблеми відносин "студент-викладач", "студент - навчальний матеріал" і т.п., виявилися відсунутими на другий план проблематикою відносин вищої школи з зовнішнім середовищем. Якщо вища школа і мала механізм, подібний до греблі, що стримувала, фільтрувала потік інформації ззовні, то тепер ця гребля, здається, звалена остаточно.

Цим і позначена інша масштабна проблема - динаміка взаємин системи вищої освіти із системою науково-технічної інформації і наукових комунікацій, що стрімко розвивається і видозмінюється. Власне, розвиток саме останньої соціальної підсистеми і її "проростання" в Інтернет і створило альтернативу регулярній освіті. При цьому, що саме істотне, вища школа повинна враховувати, що безперервна самостійна освіта, до якої вона повинна готувати свого випускника, може бути здійснена лише на основі його ефективної взаємодії з цією самою системою наукової інформації і наукових комунікацій. Мало того, що остання відтягує на себе частину функцій системи вищої освіти (зокрема, забезпечує доступ студентів до наукової інформації в навчанні), вона (точніше - взаємодія з нею) тепер виступає і метою освіти! А отже, змінює і її зміст.

Взаємовідносини систем освіти і наукової комунікації мають і дуже цікавий теоретичний аспект. Так, система наукових комунікацій, "одержавши" у своє розпорядження автоматизовані інформаційні сховища з мільйонами документів, стурбована тепер тим, як врахувати суб'єктивні особливості (особистість!) споживача інформації, щоб підвищити точність інформаційного пошуку. Для цього використовуються досягнення самих різних наук - від теорії класифікації і лінгвістики до семіотики і психології, а також побудовані на них інтелектуальні інформаційні технології (див., наприклад, [9]). Вона діє часом подібно до педагога, фільтруючи доступну інформацію. З іншого боку, система освіти традиційно використовувала згадані досягнення, звичайно надаючи величезної уваги особистості учня, а тепер не може не залучати до навчального процесу в усе більшому обсязі доступну наукову інформацію і діє як інформаційна система, якимось вирішуючи ту ж саму задачу фільтрації інформаційного потоку. Схоже, що і на практиці, і в теорії ці системи стрімко рухаються назустріч одна до одної. Зміст і наслідки цього руху, як уявляється, заслуговують подальших досліджень. Варто відзначити, що інформатика в одному з визначень - це наука про перетворення особистісного знання в суспільне. Педагогіку "у тон" можна визначити як науку про перетворення суспільного знання в особистісне. Ясно однак, що "точкою дотику" інформатики і педагогіки є теорія інформаційної взаємодії, у тій її частині, що вивчає особливості і закономірності сприйняття людиною семантичної інформації.

Наступна проблема, тепер вже в більшому ступені педагогічна, складається в об'єктивному зсуві акцентів у змісті освіти. Високі темпи появи і відновлення наукової інформації роблять цілком актуальну освіту практично недосяжною. Її цілі об'єктивно зміщуються у бік формування фундаментальних знань (у даному контексті - таких, котрі є основою подальшого пізнання), а також формування специфічних "знанневих" і "інформаційних" знань і навичок. Серед них - структура сучасного наукового знання, філософія і методологія пізнання, навички творчої діяльності, інформаційного пошуку, добору, аналізу й узагальнення інформації і т. ін. Отже, якусь частину предметних знань повинні замінити знання про знання і знання про інформацію - метазнання і метаінформація.

Ще одна, теоретична, проблема полягає у розвитку інформаційних уявлень, інформаційному моделюванні процесу навчання, та й освітньої діяльності в цілому. Так, вищу школу можна розглядати як соціальну інформаційну підсистему, покликану транслювати знання і досвід у соціумі. ЗВО також являє собою специфічну інформаційну систему, приймаючи до уваги інформаційну сутність його діяльності. Нарешті, навчальний процес теж може бути осмислений як інформаційний. Тому для всієї освітньої діяльності, на будь-яких її рівнях, надзвичайно істотно, які теоретичні положення є основою для організації інформаційної взаємодії, якою по суті і є освіта. Традиційні теоретико-інформаційні уявлення, що беруть початок від робіт К.Шеннона і розглядають інформацію як усунуту невизначеність, приводять до тези про те, що після одержання інформації той, що навчається, переходить у більш стійкий, більш визначений стан. Однак відомо, що чим більше людина пізнає, тим більше її кругозір, тим більше вона бажає і готова пізнавати. Пізнання аж ніяк не призводить до сталого знання... Доводиться констатувати, що в епоху тотального інформаційного тиску на систему освітня діяльність не має серед своїх надбань загальноприйнятих теоретико-інформаційних уявлень про інформацію, інформаційні процеси, а звідси - і про процес навчання. Здається, що базу для них могла б скласти семантична концепція інформації, що має основою поняття тезауруса і розкриває істотні закономірності інформаційної взаємодії (Чурсин, 1997). Тим часом, поняття інформації поступово зникає з лексику педагогів, витісняючися більш зручними і менш амбіційними поняттями, наприклад, поняттям віртуальності. Навіть підручники з педагогіки часом обходяться без поняття інформації - не тільки в предметних показниках, але й у тексті... Інформатизація - без поняття інформації?

Наступна проблема з кола "інформаційних" - проблема формування в освітній діяльності адекватної понятійної і термінологічної бази інформаційних уявлень, зокрема, запозичення понять, що сформувалися раніше в науково-інформаційній сфері. Серед таких понять - поняття інформаційних ресурсів, інформаційного простору, інформаційного середовища освітньої діяльності, інформаційної потреби.

Розвиток ресурсних уявлень про інформацію порушує питання про структуру, принципи формування і використання інформаційних ресурсів в освітній діяльності (Чурсин, 1997). Проблема тут полягає в тому, що далеко не вся доступна викладачам і студентам інформація може розглядатися як інформаційні ресурси. Дійсно, специфіку навчання як інформаційного процесу складає викладацький контроль над інформацією, що надається студентам. Тим часом, отримання студентами інформації з Інтернет у загальному випадку не піддається контролю з боку викладачів чи, краще сказати, такий контроль у загальному випадку не забезпечений. Зокрема, ускладнений контроль правильності і коректності цитування, легітимності джерела, рівня складності тексту, навіть факту його існування. Звідси - проблема ідентифікації інформаційних ресурсів освітньої діяльності, тобто формування правил, що дозволять ідентифікувати певне джерело інформації як таке, що підлягає включенню до інформаційних ресурсів. Тут необхідні подальші теоретичні дослідження, а також розробка принципів, методів, технології формування інформаційних ресурсів освітньої діяльності.

Поняття інформаційного простору, часто уживане останнім часом у різному контексті, може мати в освітній діяльності кібернетичне трактування, близьке до поняття фазового простору системи. Можна, наприклад, трактувати інформаційний простір освітньої діяльності як множину припустимих напрямків інформаційної активності суб'єкта, що пізнає, чи як множину доступних йому джерел інформації. Важливо, що й у тому, і в іншому випадку інформаційний простір характеризується своїм обсягом і виступає об'єктивним параметром освітньої діяльності. На противагу цьому, інформаційне середовище як деяка метафора, що описує взаємодію суб'єкта, що пізнає, з інформацією, має якісну суб'єктивну характеристику - комфортність. Уведення поняття комфортності інформаційного середовища (Шрейдер, 1976) породжує і природне запитання: чи повинне інформаційне середовище бути комфортним для студента? Можливо, педагоги вже давно відповіли на це питання (досить згадати педагогічні принципи послідовності і доступності в навчанні), однак у такій постановці воно відбиває нові інформаційні реалії, як і нове, інформаційне бачення процесу навчання.

Варто згадати і про нове для освітньої діяльності поняття інформаційних потреб. Нове тому, що з цим поняттям, що давно ввійшло в науковий оборот у сфері науково-інформаційної діяльності, в освітній сфері поводяться як із "гидким каченям" - не дуже тактовно. Так, заклики вважати студента активним суб'єктом освітньої діяльності, надати йому ініціативу в пошуку, доборі і засвоєнні нової інформації просто ігнорують проблему інформаційних потреб, "за замовчуванням" припускаючи, що останні в студентів сформовані споконвічно. Але це далеко не так. Вірніше було б вважати, що інформаційні потреби мають бути сформовані в ході навчання - і це нова задача освітньої діяльності в умовах інформатизації. До неї можна додати і задачу розвитку інформаційної активності студента. Можна сформулювати їх разом і в більш загальному виді - як задачу формування інформаційного поведіння майбутнього випускника вищої школи. Ця задача, багатоаспектна, комплексна за своєю природою, є завданням і навчання, і виховання.

Настійно вимагає до себе уваги і наступна проблема - розвитку інформаційної діяльності у вищій школі. Суть її в тім, що для обробки і надання студентам зрослого потоку наукової інформації, перетворення її в "навчальну" зовсім недостатньо автоматизованих систем. Більш того, слід вважати, що їх завжди буде недостатньо, і в обробці вхідного потоку наукової інформації необхідна участь людини. Суть виникаючих при цьому проблем добре виразив Г.І.Рузайкін (2001): "Варто мати на увазі, - пише він, - що смислова обробка

інформації, так необхідна при навчанні, є вічною проблемою, що постає перед людиною, а якість освіти істотно залежить від доступного при цьому рівня".

Тобто, необхідна аналітико-синтетична обробка інформації, що має на меті її узагальнення, згортання до прийняттого обсягу. Поза цією діяльністю, що вносить елемент структуризації й осмислення інформації, подальша дидактична обробка дуже ускладнена. З цього випливає, що інформаційна діяльність згодом повинна для вищої школи стати таким же невід'ємним видом діяльності, як і, наприклад, методична. І для неї повинні бути знайдені і організаційні форми, і посади, і фахівці.

Усе ж-таки найбільш актуальною і важливою проблемою з числа "інформаційних" в освітній діяльності варто вважати формування інформаційної культури, носієм якої повинна стати і вища школа, і її випускник (Чурсин, 2003). Розуміння інформаційної культури в наш час традиційно - і невиправдано - звужується до рівня інформаційної грамотності. Передбачається, що студенти і випускники вищої школи повинні навчитися ефективно використовувати нові можливості, надані інформаційними технологіями. У такому розумінні навряд чи не вищим проявом інформаційної культури є хакерство - от де дійсно ефективно (з погляду індивіда) використовуються можливості інформаційних технологій! Однак культура, у тому числі й інформаційна, не може ототожнюватися винятково з індивідуальними інтересами і корисністю. Її варто розуміти в дусі А.Швейцера, як благоговіння перед життям, як прояв любові до життя, - до життя людства, та й життя на землі взагалі. Інформатизація несе людству не тільки нові можливості, але і нові небезпеки. І інформаційна культура є скоріше вимогою спільного виживання в інформаційному середовищі, а не подальшого узвишся індивіда, реалізації його експансивних потреб, часто протилежних інтересам суспільства. Тільки таке розуміння культури залишає життю шанс, і його вища школа повинна навчити користуватися.

Нарешті, остання з проблем, що розглядаються тут, частково стосується і філософії, і соціології освіти. Якщо об'єкти пізнання, інформаційні за своєю природою (поняття і відносини між ними, користуючись моделлю знань у вигляді тезауруса), характеризувати "часом їхнього життя" (яке можна трактувати як період часу від їхньої появи до поточного моменту), то можна бачити, що перед нами розгортається цілий спектр понять, які займають весь часовий континуум - від вічності до миті. При цьому ближче до "краю миттєвостей" розташовуються актуальні поняття, що формуються новою науковою інформацією, якій ще потрібно затвердитися як науковому знанню. Ці поняття живуть недовго, швидко замінюючися новими, але саме засвоєння цих понять робить випускника вищої школи фахівцем. На протилежному краю спектра - знання, що формують світогляд, культуру, врешті, релігію. Це ті знання, що допомагають відповідати на "одвічні" питання; вони не дуже потрібні індивіду-фахівцю у його вкрай спеціалізованій діяльності, але суспільство в цілому має величезну потребу в тім, щоб люди були носіями цих знань, і, врешті, - віри.

Отже, існує проблема добору понять, що входять до змісту освіти, іншими словами, формування тезауруса випускника вищої школи, за критерієм їх "періоду життя". Які поняття повинні бути в ньому представлені - "актуальні" чи "вічні"? Звичайно, в ідеалі союз "чи" тут треба було б замінити на "і". Ідеальна освіта - та, в якій однаково (повно) представлені і актуальний, і апріорний досвід людства. Але обмеженість найважливішого ресурсу освіти - часу - змушує вибирати головне, основне. Яке, знов-таки, може бути і кон'юнктурним, тимчасовим, і одвічним... У цьому, здається, полягає основне питання філософії освіти. У цьому - вибір, доступний людству і здійснюваний через систему освіти. Можна сказати і по-іншому. Визначаючи в рішенні цієї (інформаційної за природою!) проблеми свою позицію, вища школа, імовірно, зненацька вирішує нову для себе соціально-історичну задачу - вже не трансляції минулого досвіду, а формування (збереження?!) майбутнього людства.

Висновки з дослідження. Отже, ряд проблем, важливих для вищої освіти в умовах інформатизації суспільства, мають інформаційну природу. Точніше, згадані проблеми стають помітними, розпізнаваними з позицій інформаційного підходу і придатними до формулювання у термінах інформаційних уявлень. Це, на наш погляд, свідчить про об'єктивний процес експансії інформаційних уявлень у педагогіці вищої освіти і формуванні відповідного її відгалуження - інформаційної педагогіки.

Подальші дослідження у визначеному напрямку мають суттєво наблизити педагогіку до інформатики (якщо останню розуміти як теоретичне підґрунтя науково-інформаційної діяльності - а таке розуміння хронологічно було першим (Михайлов і др., 1968)). Це, на наш погляд, сприятиме формуванню більш адекватних й сучасних уявлень щодо освітньої діяльності вищої школи у її інформаційних аспектах.

Список використаних джерел

- Кинелев В.Г. Контуры системы образования XXI века / В.Г.Кинелев // Информатика и образование, 2000. - №5. - С.2-7.
 Кудін В.О. Освіта в інформаційному суспільстві / В.О.Кудін. - Київ : Телепрескорпорація "Республіка", 1998. - 152 с.
 Семенов Э.П. Научно-техническая информация и образование: поиск новых парадигм / Э.П.Семенов // НТИ, Сер.1. - 1999. - № 1, с. 1-10.
 Терещенко Ю. Філософські джерела педагогічної науки / Ю.Терещенко // Вища освіта України, 2003. - № 4. - С.25-30.
 Шейко В.. Освіта в інформаційній цивілізації // Вісник книжкової палати, 2000, № 9. - С.17-19.
 Эпштейн М. Информационный взрыв и травма постмодерна // Звезда, 1999. - № 11. - С. 216-227.

- Toffler Alvin. Power shift. Knowledge, wealth and violence at the edge of the 21st century. New York, Bantam books, 1990. - 619 p.
- Чурсин Н.Н. Об использовании научной информации в вузе технического профиля / Н.Н.Чурсин, В.Г.Сумцов // Передовой опыт высшей и средней специальной школы, рекомендуемой для внедрения. Вып. 2. - М. : НИИВШ, 1990. - С.14-32.
- Забезжайло М.И. Интеллектуальный анализ данных - новое направление развития информационных технологий / М.И.Забезжайло // НТИ. Сер.1. - 1998. - № 8. - С. 6-17.
- Чурсин Н.Н. Энтропия в семантической модели коммуникации / Н.Н.Чурсин //НТИ. - Сер.2. Информ. процессы и системы, 1997. - № 8. - С.26-30.
- Чурсин Н.Н. Понятие, содержание и структура информационных ресурсов образовательной деятельности высшей школы / Н.Н.Чурсин // Праці Луганського відділення Міжнародної академії інформатизації. – Луганськ, 2002. - № 2 (5). – С. 67-72.
- Шрейдер Ю.А. Информационные процессы и информационная среда / Ю.А.Шрейдер // НТИ. Сер.2. 1976. - № 1. - С. 3-6.
- Рузайкин Г.И. Культура и Internet / Г.И.Рузайкин // Мир ПК, 2001. - № 9. - С. 78, 80.
- Чурсин Н.Н. Информационная культура в образовательной деятельности высшей школы. Вопросы методологии / Н.Н.Чурсин // НТИ - Сер. 1, 2003.-№4. - С.1-14.
- Михайлов А.И. Основы информатики / А.И.Михайлов, А.И.Черный, Р.С.Гиляревский. - М. : Наука, 1968. - 756 с.

References

- Kyulev V.H. Kontury systemy obrazovaniya XXI veka / V.H.Kyulev // Ynformatyka y obrazovanye, 2000. - №5. - S.2-7.
- Kudin V.O. Osvita v informatsiinomu suspilstvi / V.O.Kudin. - Kyiv : Telepreskorporatsiia "Respublika", 1998. - 152 s.
- Semeniuk Э.Р. Nauchno-tekhnicheskaiia ynformatsiia y obrazovanye: poysk novykh paradyhm / Э.Р.Semeniuk // NTY, Ser.1. - 1999. - № 1, s. 1-10.
- Tereshchenko Yu. Filosofski dzherela pedahohichnoi nauky / Yu.Tereshchenko // Vyscha osvita Ukrainy, 2003. – № 4. – S.25-30.
- Sheiko Vasyli. Osvita v informatsiinii tsyvilizatsii //Visnyk knyzhkovoii palaty, 2000, № 9. - S.17-19.
- Эпштейн М. Ynformatsyonnyi vzyv y travma postmoderna // Zvezda, 1999. - № 11. - С. 216-227.
- Toffler Alvin. Power shift. Knowledge, wealth and violence at the edge of the 21st century. New York, Bantam books, 1990. - 619 p.
- Chursyn N.N. Ob yspolzovanyu nauchnoi ynformatsyy v vuze tekhnicheskoho profylya / N.N.Chursyn, V.H.Sumtsov // Peredovoi opyt vysshei y srednei spetsyalnoi shkoly, rekomenduemoi dlia vnedreniya. Вып. 2. - М. : NYVSh, 1990. - S.14-32.
- Zabzhailo M.Y. Yntellektualnyi analiz dannykh - novoe napravleniye razvytiya ynformatsyonnykh tekhnolohiy / M.Y.Zabzhailo // NTY. Ser.1. - 1998. - № 8. - S. 6-17.
- Chursyn N.N. Entropiya v semanticheskoi modeli kommunykatsyy / N.N.Chursyn //NTY. - Ser.2. Ynform. protsessy y systemy, 1997. - № 8. - S.26-30.
- Chursyn N.N. Poniatyie, sodержanye y struktura ynformatsyonnykh resursov obrazovatelnoi deiatelnosti vysshei shkoly / N.N.Chursyn // Pratsi Luhanskoho viddilennia Mizhnarodnoi akademii informatyzatsii. – Luhansk, 2002. - № 2 (5). – S. 67-72.
- Shreider Yu.A. Ynformatsyonnye protsessy y ynformatsyonnaia sreda / Yu.A.Shreider // NTY. Ser.2. 1976. - № 1. - S. 3-6.
- Ruzaikyn H.Y. Kultura y Internet / H.Y.Ruzaikyn // Myr PK, 2001. - № 9. - S. 78, 80.
- Chursyn N.N. Ynformatsyonnaia kultura v obrazovatelnoi deiatelnosti vysshei shkoly. Voprosy metodolohyy / N.N.Chursyn // NTY - Ser. 1, 2003.-№4. - S.1-14.
- Mykhailov A.Y. Основы ynformatyky / A.Y.Mykhailov, A.Y.Chernyi, R.S.Hyliarevskiy. - М. : Nauka, 1968. - 756 s.

CHURSIN N.

Eastern-Ukrainian V.Dahl national university, Ukraine

INFORMATION PROBLEMS OF HIGHER EDUCATION

In connection with going deep information of a society the attempt is done to present a complete picture of information problems of a higher school. The brief analysis of most important of these problems is given.

It is noted that a number of problems important for higher education in the conditions of informatization of the society, have informational nature. More precisely, the mentioned problems become noticeable, recognizable from the standpoint of the informational approach and are suitable for formulation in terms of information representations. This, in our opinion, indicates the objective process of expansion of information representations in the pedagogy of higher education and the formation of its corresponding branch - information pedagogy.

Prospects for further exploration in this direction. Further studies in a particular direction should bring pedagogy closer to computer science (if the latter is understood as the theoretical basis for scientific information activities - and this understanding was chronologically the first). This, in our opinion, will contribute to the formation of more adequate and modern ideas about the educational activities of higher education in its information aspects.

Key words: informatics, informatization, information interaction, information problems, higher education, pedagogics, information space, information environment, information behavior, information resources

Стаття надійшла до редакції 20.02. 2018 р.